

Näringsdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Rådets möte (jordbruksministrarna) den datum 19 november 2018

Kommitterad dagordning

Ansvarigt statsråd: Sven Erik Bucht

Icke lagstiftande verksamhet

3. Rådets förordning om fastställande av fiskemöjligheterna med
avseende på vissa djuphavsbestånd för 2019 och 2020
(Kommissionens förslag till rättslig grund: artikel 43.3 i EUF-fördraget)

- *Politisk överenskommelse*

Förslagets innehåll:

Inom EU förvaltas djuphavsbestånden dels genom en rådsförordning om TAC:er (totalt tillåtna fångstmängder) och kvoter för djuphavsarter som beslutas vartannat år, dels genom den årliga TAC- och kvotförordningen för Västerhavet (där vissa arter återfinns), dels genom en förordning som styr tillträde, så kallad "access regime" och dels genom beslut i den regionala fiskerierorganisationen NEAFC. Förslaget gäller fastställande av fiskemöjligheter för vissa djuphavsbestånd i Nordostatlant. Besluten för dessa fiskemöjligheter fattas vartannat år och det nu aktuella förslaget avser perioden 2019 till 2020. De senaste vetenskapliga rekommendationerna från ICES och från STECF anger att fiskemöjligheterna för dessa bestånd måste minskas ytterligare tills utvecklingen av bestånden visar en positiv trend. Eftersom det saknas analytisk rådgivning för de flesta bestånden bygger de

flesta fångstråden på trendbaserade analyser och försiktighetsansatsen i fiskeriförvaltningen. Förslaget innebär ett fortsatt fiskeförbud alternativt förbud mot riktat fiske mot en majoritet av djuphavsarterna. För de arter där riktat fiske är tillåtet innebär kommissionens förslag minskningar grundade på vetenskapliga rekommendationer. Förslaget innebär också att ett generellt förbud för fiske av djuphavshajar införs. Sverige bedriver inget riktat fiske efter djuphavsarter.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den reformerade gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. Vad gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om maximal hållbar avkastning, att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs och att den vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för besluten. Mot denna bakgrund har regeringen inga invändningar mot kommissionens förslag.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU.

Lagstiftningsöverläggningar

(Öffentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

4. Reformpaketet för EU:s gemensamma jordbrukspolitik efter 2020;

a) Förordningen om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken

b) Förordningen om en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter

- *Riktlinjedebatt*
- *Lägesrapport*

Förslagens innehåll:

Kommissionens lagstiftningsförslag om reform av den gemensamma jordbrukspolitiken, GJP, efter 2020 presenterades den 1 juni 2018. Reformpaketet består av tre förordningsförslag.

Kommissionen föreslår att medlemsländerna för perioden efter 2020 ska få ett större ansvar för att utforma politikens genomförande. Varje land ska ta fram en strategisk GJP-plan som omfattar både pelare 1 (inkomststoden) och pelare 2 (landsbygdsprogrammet). I planen ska länderna genom val av åtgärder och budgetallokering redovisa hur de allmänna och specifika målen ska kunna uppfyllas.

Politiken föreslås i högre grad bli resultatorienterad och en uppföljning ska ske mot de angivna målen genom ett antal indikatorer.

Kraven på framtagande av den nationella GJP-planen är omfattande men det finns vissa förenklingar. Angående revision föreslår kommissionen att en modell för samordnad granskning införs, ”single audit”, i syfte att undvika icke samordnade, överlappande kontroller och revisioner.

Kommissionen har inte lagt fram någon ny förordning för marknadsordningen utan föreslår begränsade ändringar i befintlig förordning. De berör främst vin och skyddade geografiska ursprungsbezeichnungar, samt anpassningar föranledda av Storbritanniens utträde ur EU, och den nyligen genomförda avregleringen av sockermarknaden. Sektorsåtgärder har flyttats till förordningen för den strategiska planen och krisreserven till den horisontella förordningen.

Inför jordbruks- och fiskerådet den 19 november har ordförandeskapet föreslagit att diskussionen ska ha fokus på två av förordningarna, förordningen om den samlade marknadsordningen och den horisontella förordningen.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Vägledande principer för regeringen i förhandlingarna om GJP är totalt minskade utgifter, marknadsorientering, lika konkurrensvillkor, stärkta miljö- och klimatambitioner samt förenkling.

Regeringen är positiv till kommissionens ansats att ge medlemsländerna en ökad flexibilitet i genomförandet samt att politiken i högre grad än i dag ska vara resultatorienterad.

Kraven vid utformning av GJP-planen är alltför omfattande och det krävs ytterligare förenklingar. Kommissionen bör bland annat säkerställa att sitt förslag om en modell för samordnad granskning införs, ”single audit”, i syfte att säkerställa ett effektivt genomförande.

Regeringen anser att en långsiktig förutsättning för att skapa konkurrenskraft och framgångsrika jordbruksföretag på en öppen marknad är att fortsätta marknadsorienteringen av jordbrukspolitiken. Regeringen anser därför att omfattningen på marknadsinstrumenten i den gemensamma marknadsordningen ska begränsas. Likaså anser regeringen att de produktionskopplade stöden som ingår i förordningen för den strategiska planen ska begränsas. Regeringen är överlag positiv till de ändringarna som har föreslagits vad gäller vin och skyddade geografiska ursprungsbenämningar. Regeringen anser att Sverige bör arbeta för att inte nya åtgärder som är marknadsstörande eller kostnadsdrivande tillkommer.

Icke lagstiftande verksamhet

5. Marknadssituationen

- Information från kommissionen

Kommissionen informerar regelbundet rådet om läget på jordbruksmarknaderna.

När det gäller mjölk ökade invägningen under perioden januari-juli 2018 inom EU med 1,7 procent jämfört med januari-juli 2017. Invägningen i Sverige minskade med 2,0 procent under samma period. Det genomsnittliga avräkningspriset på mjölk inom EU var 33,6 euro/100 kg i augusti 2018.

Avräkningspriset är cirka 5 procent lägre än i augusti 2017. Det genomsnittliga priset på skummjörkspulver inom EU har varit relativt stabilt de senaste veckorna. Interventionslagren av skummjörkspulver uppgick i slutet av augusti till 282 400 ton. Det stora interventionslagret av skummjörkspulver, som härrör från mjörkkrisen 2015 och 2016, pressar fortfarande marknaden. Samtidigt minskar lagren de det säljs av kontinuerligt. Enligt rådets beslut sker interventionsköp av mjörkpulver enbart på anbud 2018, vilket i praktiken inneburit att inga ytterligare volymer köpts in.

Utvecklingen på marknaderna för nötkött, ägg och matfågel är stabil. Slakten av gris inom EU ökade med 3 procent i antal grisar och med 4 procent i vikt under januari-juli 2018 jämfört med januari-juli 2017. Prognosen för 2018 är en produktionsökning på 1,2 procent. Exporten från EU ökade med 1 procent under januari-augusti 2018 jämfört med januari-augusti 2017. Värdet av exporten minskade med 8 procent vilket motsvarar 421 miljoner euro. De marknader som minskade mest under januari-augusti var Kina och Hong Kong. EU:s största marknader är i dagsläget Kina, Japan och Sydkorea.

I augusti 2014 införde kommissionen krisåtgärder med anledning av det ryska importstoppet på flera jordbruksprodukter från EU. Åtgärder för frukt och grönt består i första hand av extra möjligheter till återtag och stöd för grön eller utebliven skörd. Åtgärder, som främst omfattat olika typer av frukt, pågår fortfarande även om de har begränsats till färre länder och mindre volymer. Vissa länder har uttryckt oro även för nästkommande säsong, men kommissionen har nu uppmanat dem att redovisa hur det avser att hantera de strukturella problemen med överproduktion.

För socker gäller fortsatt låga priser, både på världsmarknaden och i EU. Priserna för vitsocker har inte varit så här låga sedan 2008 och för råsocker var det två till tre år sedan priserna var på denna nivå. Enligt kommissionen beror det på ett produktionsöverskott för de senaste två åren i världen, och att rejäla produktionsökningar har skett i EU efter avvecklingen av produktionskvoterna. En konkurrenskraftig export av vitsocker från EU kan också bidra till att priserna på världsmarknaden är förhållandevis låga.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan var senast föremål för information i EU-nämnden samt miljö- och jordbruksutskottet inför jordbruks- och fiskerådet i juni 2018.

6. Arbetsgruppen för den afrikanska landsbygden

- *Diskussion*

Förslagets innehåll:

Kommissionen avser att vid rådsmötet den 19 november informera om arbetet i arbetsgruppen för den afrikanska landsbygden (Task Force Rural Africa). Arbetsgruppen skapades av kommissionen som ett led i att följa upp det ministermöte som hölls mellan EU:s och Afrikanska unionens (AU) jordbruksministrar den 2 juli 2017. Syftet med gruppen är att bidra med expertis, råd och rekommendationer kring hur EU:s livsmedelsindustri kan bidra till att stärka en afrikansk hållbar ekonomisk utveckling. Fokus är bl.a. på att:

- ge råd om bättre resultat bl.a. genom förbättrad koordinering,
- utforska möjligheterna att dela med sig av kunskap för att underlätta jobbskapande och intäktsgenererande verksamheter på den afrikanska landsbygden,
- identifiera strategier för att främja reform inom jordbrukspolitik och regelverk,
- underlätta ansvarsfulla privata investeringar i sektorn,
- öka handeln mellan afrikanska länder samt exporten från Afrika samt
- identifiera strategier som kan ge stöd till unga som vill påbörja en karriär inom jordbruk, agribusiness och agro-industri.

Vid rådsmötet den 19 november önskar kommissionen få jordbruksministrarnas synpunkter inför den slutliga sammanställningen av arbetsgruppens rekommendationer. Dessa kommer att presenteras vid det planerade högnivåforumet Afrika-Europa för stats- och regeringschefer den 18 december i Wien.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Den globala befolkningsökningen kommer till största del att äga rum i Afrika vilket ställer krav på både ökad matproduktion och på många fler

arbetstillfällena, i synnerhet för den unga befolkningen. Därför välkomnar regeringen att kommissionen ser över hur EU på ett bättre sätt kan bidra till en stärkt livsmedelssektor och en hållbar ekonomisk utveckling i Afrika genom bl.a. hållbara och ansvarsfulla investeringar i partnerskap med privata sektorn. Regeringen välkomnar att detta görs gemensamt så att den samlade kunskapen och erfarenheterna från såväl EU som de afrikanska länderna kan komma till nytta.

Regeringen anser att det är särskilt angeläget att satsningar på kvinnor och flickor görs då det bevisat ger mycket bra resultat för ekonomisk utveckling. Utbildning, anständiga arbetsvillkor samt förbättrade ägande-, nyttjande- och arvsrätter är särskilt viktiga i detta hänseende. Innovation och lösningar som är hållbara ur ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv, samt samverkan med näringslivet i alla skeden av processen, är också nyckelfaktorer. Regeringen vill även betona vikten av anständiga arbetsvillkor och en öppen och fri handel. Arbete mot korruption och för transparens är nödvändiga för att bygga förtroende. Länken mellan stad och land måste också beaktas.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i miljö- och jordbruksutskottet.

7. Aktuella utmaningar på området växtskydd

- *Diskussion*

Bakgrund

Klimatförändringar och ökad internationell handel ökar risken för spridning av allvarliga växtskadegörare. För att motverka detta har rådet och Europaparlamentet beslutat om två nya förordningar gällande skyddsåtgärder mot växtskadegörare (förordning (EU) 2016/2031) och offentlig kontroll (förordning 2017/625). Förordningarna ska i huvudsak tillämpas från den 14 december 2019. De nya förordningarna innebär ökade

krav på inventering, riskanalys, diagnos, kontroll, märkning, m.m. gällande växter och växtprodukter. Budgeten för tillämpningen av den nya lagstiftningen hanteras inom medlemsstaternas nationella budgetar och i EU:s långsiktiga budgetram.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden syftar till att säkerställa en hög skyddsnivå både för människors och djurs hälsa och för miljön samt att förbättra den inre marknads funktionssätt genom att harmonisera reglerna för utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel och samtidigt förbättra jordbruksproduktionen. Förordningen är föremål för en utvärdering av kommissionen och en rapport förväntas under våren 2019. Utvärderingen ska bland annat se över effekterna av tillämpningen av kriterier för godkännande av verksamma ämnen, skyddsämnen och synergister på jordbrukets diversifiering och konkurrenskraft samt på människors hälsa och på miljön. En rapport förväntas under våren 2019.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Det är viktigt att förhindra spridning av allvarliga växtskadegörare, bland annat för skogen, livsmedelsproduktionen och den biologiska mångfalden. Regeringen anser därför att det är positivt att EU enats om ny lagstiftning. För att lagstiftningen ska fylla sin funktion är det angeläget att nödvändiga åtgärder vidtas så att den kan tillämpas på ett korrekt sätt. Regeringen ser fram emot kommissionens rapport om utvärderingen av växtskyddsmedelförordningen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte varit aktuell för samråd med EU-nämnden eller information i miljö- och jordbruksutskottet.

Övriga frågor

8. Genomförande av Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)

- *Information från kommissionen*

Kommissionen har för avsikt att informera om läget för genomförandet av Europeiska havs- och fiskerifonden i medlemsstaterna kopplat till reglerna om återkrav i artikel 86 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013. Kommissionen vill uppmärksamma det långsamma genomförandet hittills som innebär att utnyttjandet av fondmedlet är allmänt lågt. Detta innebär att många medlemsstater riskerar att sina program drabbas av återkravsförfarandet. Kommissionen vill därför uppmuntra medlemsländerna att vidta lämpliga åtgärder för att undvika att en del av medlemsstaternas tilldelade medel dras in av kommissionen.